

LAKIALOITE 1/2013 vp

Laki kuntalain 70 ja 74 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Kuntien toiminnassa on enenevä merkitys sellaisilla osakeyhtiöillä ja muilla yhteisöillä, jotka harjoittavat liiketoimintaa ja joissa kunnalla on sellainen ratkaiseva määräysvalta, josta viittauksin kirjanpitolain (1226/1997) 1 luvun 5 §:ään säädetään kuntalain (365/1995) 16 a §:ssä (519/2007). Sanotun 16 a §:n mukaan tuollainen osakeyhtiö tai muu yhteisö, yhteisnimityksellä kunnan tytäryhteisö, kuuluu osana kuntakonserniin.

Kuntakonserniin kuuluvalla tytäryhteisöllä on kuntalain muutoksessa 519/2007 säädetyn 70 §:n mukainen tiedonantovelvollisuus kunnanhallitusta kohtaan. Kunnanhallituksen oikeus tietojen saantiin on 70 §:ssä ilmaistu jossain määrin rajoittavasti, nimittäin sanoilla "kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot". Sanamuoto viittaa lähinnä vain pääkohdittaiten tietojen antamiseen. Lainkohdasta ei liioin selvästi ilmene, kumpi taho — kunnanhallitus tai tytäryhteisö — erimielisyyden ilmetessä ratkaisee, mitkä tiedot ovat kyseisiä "tarvittavia tietoja" ja mitkä eivät. Käytännössä on esiintynyt epätietoisuutta esimerkiksi siitä, onko kunnanhallituksella oikeus saada kunnan tytäryhtiöltä kaikki yhtiön palkattujen johtohenkilöiden palkka- ja palkkaustiedot mahdollisine bonus-, eläke- yms. järjestelyineen.

Kunnan tarkastuslautakuntaan nähden ei tytäryhteisölle ole säädetty minkäänasteista kyseilyä koskevaa tiedonantovelvollisuutta. Tämä ilmenee vastakohtaispäätelmillä kuntalain 70 §:stä ja etenkin 74 §:stä (622/1999); rajaahan

74 § tiedonsaantioikeuden kohdistumaan vain "kunnan viranomaisiin".

Selostettu tiedonsaantia koskeva nykyinen asiointi ei ole kunnallisen demokratian ja hyvän kunnallisen hallinnon kannalta paras mahdollinen. Kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta koostuvat kuntavaalitulokseen perustuvalla tavalla demokraattisesti valituista luottamushenkilöistä ja niillä on kunnan asioiden hoidossa ja hoidon kontrolloinnissa keskeinen asema. Järvittömän kontrollin merkitystä korostavat ne intressikytköksistä johtuvat rajoitukset, jotka kuntalain 35 ja 71 §:ssä säädetään henkilöiden vaalikelpoisuudelle kunnanhallitukseen ja tarkastuslautakuntaan.

Edellä kerrotuista syistä on aiheellista täydentää ja selventää nykyistä sääntelyä kuntalaissa. Ensinnäkin on syytä uuden säännöksen myötä nostaa tarkastuslautakunta sellaiseksi elimeksi, jolla on tiedonsaantioikeus myös tytäryhteisöjen osalta ja vieläpä samassa laajuudessa kuin kunnanhallituksella. Toiseksi on kummankin elimen osalta syytä säätää tietojensaantioikeus sillä tavoin laajaksi, että kysyvä instanssi — siis kunnanhallitus tai tarkastuslautakunta — määrää, mitä tietoja ja missä laajuudessa on annettava. Tiedot on annettava viipymättä.

Huolimatta nyt esitetystä tiedonsaantioikeuden laajentamisesta ei ole tarpeen erikseen säätää muutoksia julkisuus- ja salassapitonormistoon. Niiden osalta tullaan edelleen toimeen sillä nykyisellä lainsäädännöllä, joka sääntelee liike- ja yrityssalaisuuksien suojaa sekä muuta tietosuoja. On kuitenkin syytä todeta, että kunta-

konserniin kuuluvan tytäryhteisön johdon palkka-, palkkaus- ja muut etuusjärjestelyt eivät ole liike- tai yrityssalaisuus, jollainen pitäisi kuntalaisilta salata.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kuntalain 70 ja 74 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntalain (365/1995) 70 ja 74 §, sellaisina kuin niistä ovat 70 § laissa 519/2007 ja 74 § laissa 622/1999, seuraavasti:

70 §

Tytäryhteisön tiedonantovelvollisuus

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on kunnanhallituksen pyytäessä annettava viipymättä ne tiedot ja nähtäväksi ne asiakirjat, joita kunnanhallitus pitää tarpeellisena kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseksi ja sen toiminnan tuloksen laske-
miseksi sekä tytäryhteisön varainkäytön seura-
miseksi.

74 §

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tietojensaantioikeus

Tarkastuslautakunnalla ja tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada viipymättä kunnan viranomaisilta ja kunnan tytäryhteisön hallitukselta tai sitä vastaavalta toimielimeltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita tarkastuslautakunta tai tilintarkastaja pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2013

Ismo Soukola /ps